

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: memo Wnra:

Nieuwe rechtspositie ambtenaren

Ambtenaren krijgen zoveel mogelijk dezelfde rechten als werknemers in het bedrijfsleven. Dit staat in de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). Voor ambtenaren geldt sinds 1 januari 2020 het private arbeidsrecht. Net als voor werknemers in het bedrijfsleven nu al het geval is. Dat betekent bijvoorbeeld dat een ambtenaar naar de kantonrechter moet als hij een geschil heeft met zijn werkgever waar ze samen niet uitkomen, ook niet na het volgen van de interne geschillenprocedure. En niet meer naar de bestuursrechter.

Speciale status ambtenaren blijft

De ambtelijke status verdwijnt niet. Iedere medewerker in dienst van een overheidswerkgever blijft ambtenaar. De overheid is er voor het algemene belang. Daarom blijven de speciale regels voor ambtenaren bestaan. Deze komen te staan in een nieuwe Ambtenarenwet met daarin regels voor ambtenaren, bijvoorbeeld over:

- geheimhoudingsplicht;
- verbod om giften aan te nemen;
- de plicht andere functies te melden.

Arbeidscontract in plaats van aanstelling

De aanstelling voor ambtenaren verdwijnt. Ambtenaren krijgen een arbeidscontract, net als werknemers in het bedrijfsleven. Collectieve arbeidsovereenkomsten (cao's) komen in plaats van rechtspositieregelingen.

Private arbeids- en ontslagrecht voor ambtenaren

Voor ambtenaren gaat het private arbeids- en ontslagrecht gelden. Dit betekent dat een ambtenaar bij onenigheid met zijn werkgever of bij ontslag naar de kantonrechter gaat. Hij kan niet langer in bezwaar bij de eigen werkgever en in beroep bij de bestuursrechter. Voor ontslag moet het UWV of de kantonrechter toestemming geven. De procedure bij ontslag verandert dus, maar de werkgever moet nog steeds een goede reden hebben voor ontslag. Net als onder het ambtenarenrecht.

Collectieve arbeidsvoorwaarden (cao's)

De arbeidsvoorwaarden worden in het overleg van werkgevers en vakbonden besproken en vastgelegd in cao's. De overheidswerkgevers zijn vrij om wel of niet een cao te sluiten, net als marktwerkgevers. Ook zijn ze vrij in de keuze van de vakbonden waarmee ze onderhandelen en waarmee ze een cao sluiten. Een zo groot mogelijke steun voor de cao onder het personeel blijft belangrijk, net als nu.

Geen gevolgen voor arbeidsvoorwaarden

De arbeidsvoorwaarden van ambtenaren veranderen niet door de nieuwe wet. Bijvoorbeeld salaris en vakantiedagen blijven in de arbeidsovereenkomst zoals ze zijn. In nieuwe cao's kunnen werkgevers en vakbonden wijzigingen in de arbeidsvoorwaarden afspreken.

Voor wie geldt de nieuwe wet?

De nieuwe wet geldt voor de meeste ambtenaren. Medewerkers van overheidswerkgevers die nu al een arbeidsovereenkomst hebben, komen erbij. Dit zijn medewerkers van bijvoorbeeld:

- De Nederlandsche Bank;
- Sociale Verzekeringsbank;
- UWV.

Voor wie geldt de wet niet?

Enkele groepen vallen juist niet onder de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren. Zij krijgen niet te maken met het arbeidsrecht, maar houden hun oude positie. Dit zijn onder andere:

- medewerkers van politie en defensie;
- rechters en officieren van justitie;
- politieke ambtsdragers, zoals Kamerleden, burgemeesters en wethouders.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren ingegaan op 1 januari 2020

De [Wet normalisering rechtspositie ambtenaren is ingegaan op 1 januari 2020](#). De Wnra heeft invloed op veel andere bestaande wetten en regels. Die moesten ook voor 1 januari 2020 worden aangepast. Dit gebeurde onder andere met de Aanpassingswet Wnra.

Meer informatie voor overheidswerknemers

De overheidswerkgever informeert medewerkers tijdig over veranderingen.

Meer informatie voor overheidswerkgevers

De Rijksoverheid heeft een website opgericht met [meer Wnra-informatie voor werkgevers, P&O-medewerkers en arbeidsjuristen](#). Bij de koepelorganisatie van hun sector kunnen zij nog meer [sectorspecifieke informatie over de Wnra](#) krijgen. HR-adviseurs en P&O-professionals van de sector Rijk kunnen voor meer informatie terecht bij het [Kennispunt Nieuwe Rechtspositie](#).